

Rovviltnemnda i region 7

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Saksframlegg møte 8/2025 - Rovviltnemnda i region 7

Sak 41/2025 Godkjenning av innkalling

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner innkalling til møte 8/2025 uten merknader.

Sak 42/2025 Godkjenning av protokoll for møte 7/2025

Sekretariatet forslag til vedtak:

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner protokoll fra møte 7/2025 uten merknader.

Sak 43/2025 Klage på vedtak om kvotejakt på gaupe i 2026

På møte den 28. oktober 2025 vedtok rovviltnemnda en kvote på 22 gauper med en hunndyrkvote på 11 voksne hunndyr. Vedtaket ble publisert i Miljøvedtaksregisteret den 29. oktober 2025. Nemnda besluttet å avvike fra sekretariatets forslag til vedtak, og vedtok å øke totalkvoten med to dyr. Nemnda besluttet videre også å utvide området for kvotefri jakt, fra opprinnelig til å kun gjelde Lofoten og Vesterålen, til også å gjelde alle øyer.

Vedtaket ble påklaget av Aktivt Rovdyrvern (ARV) og NOAH – for dyrs rettigheter (NOAH) henholdsvis den 1. og 19. november 2025.

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland opprettholder vedtak i sak 37/2025 Kvotejakt på gaupe og kvote for betinget skadefelling av gaupe våren 2026. Klagen fra Aktivt rovdryvern og NOAH – for dyrs rettigheter oversendes derfor til Klima- og miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven § 33.

Klagen

Aktivt rovdyrvern

ARV klager på hele vedtaket – herunder totalkvoten, hunndyrkvoten, områdefordelingen, den kvotefrie jakten og den mangelfulle vurderingen av lovgrunnlaget, kunnskapsgrunnlaget og internasjonale forpliktelser. ARV tar i klagen for seg følgende hovedgrunner:

- *Manglende og ugyldig forvaltningsplan som grunnlag for vedtaket*
ARV viser til departementets brev av 2. juli 2018, hvor forvaltningsplanen ble innhentet til behandling på bakgrunn at planen ikke var i samsvar med gjeldende regelverk. ARV påpeker at region 7 ikke har en gyldig, oppdatert forvaltningsplan og at vedtaket er fattet uten rettslig gyldig styringsdokument. Det bes om at vedtaket oppheves på bakgrunn av dette.
- *Feil rettsanvendelse – bestandsmål behandles som maksimum, ikke som minimum*
ARV viser til at bestandsmålet på 10 ynglinger er et minstemål, mens nemnda behandler det som et tak og legger til grunn at man kan åpne for omfattende jakt så lenge målet er nådd. ARV mener dette bryter med den todelte målsettingen og naturmangfoldloven § 5. De viser til at sekretariatet og NINA fremhever usikkerhet i bestandsestimatene.
- *Manglende vurdering av nødvendighet og proporsjonalitet (nml. §§ 7 – 9 og § 18)*
ARV mener at nemnda ikke har dokumentert at ikke-letale tiltak er forsøkt eller vurdert, at gaupebestanden har normale svingninger og ikke økning, at det er en overestimert av tap av sau og rein til gaupe. En kvote på 22 dyr er ikke nødvendig, forholdsmessig eller faglig forsvarlig etter naturmangfoldloven § 18.
- *Mangelfull vurdering av samlet belastning (nml. § 10)*
Naturmangfoldloven forutsetter at reguleringen skal være økologisk og faglig begrunnet og ARV mener at nemnda ikke har vurdert hvorvidt økningen av kvote faktisk er nødvendig for å nå noen av målene i forvaltningen.

ARV fremmer følgende krav:

1. Vedtaket oppheves i sin helhet.
2. Subsidiært: kvoten reduseres til maksimalt 10 dyr, med hunndyrkvote 3 dyr og uten kvotefri jakt i kystsonen.
3. KLD bes pålegge nemnda å ferdigstille og vedta en oppdatert forvaltningsplan i tråd med KLDs brev av 2. juli 2018 før nye kvotevedtak fattes.
4. Departementet bes samtidig vurdere behovet for nasjonale retningslinjer som sikrer at føre-var-prinsippet og internasjonale forpliktelser faktisk legges til grunn i fremtidige vedtak om lisens- og kvotejakt på truede rovviltarter.

Sekretariatet viser for øvrig til klagen i sin helhet.

NOAH – For dyrs rettigheter

NOAH mener det er svært kritikkverdig å åpne for jakt på gaupe, som er kategorisert som sterkt truet på norsk rødliste. Klagen tar for seg fem hovedpunkter:

1. *Vilkåret om «høstingsverdig overskudd» er ikke oppfylt.*
NOAH viser til informasjon om ynglinger nasjonalt, regionalt og Sverige og uttrykker bekymring for gaupas bestandsstatus i Norge. NOAH finner det vanskelig å se hvordan det kan være snakk om et «høstingsverdig overskudd» og mener at antakelsen om at hvis bestandsmålet er oppnådd, er bestandens overlevelse automatisk ivaretatt og ynglinger som ikke regnes med i bestandsmålet kan høstes som overskudd ikke er riktig. I tillegg peker

NOAH på at vedtaket ikke viser til noen tidsramme for å bringe gaupe ut av statusen som sterkt truet. NOAH mener at kvotejakt setter gaupebestanden i fare og medfører at målet i naturmangfoldloven § 5 fravikes. Vedtaket er derfor i strid med § 5 og med artikkel 2 og 7 i Bernkonvensjonen.

2. *Økosystemtilnærmingen og prinsippet om samlet belastning har ikke blitt tilstrekkelig vurdert i vedtaket, jf. nml § 10.*

NOAH mener at nemnda har anvendt prinsippet i nml § 10 feilaktig, nemnda har ikke vurdert påvirkning av vedtaket på hele gaupebestanden og kan heller ikke se at gaupas økologiske betydning er vurdert.

3. *Vedtaket er ikke tilstrekkelig basert på kunnskapsgrunnlaget, jf. nml § 8 og vurdert etter føre-var-prinsippet, jf. § 9.*

NOAH mener det ikke foreligger en reell vurdering av økologiske konsekvenser for kvotejakt og kvotefrie jaktområder og det pekes på usikkerheten til prognosene for bestandsestimatet. Videre stiller NOAH seg kritisk til at nemnda ikke har anvendt føre-var-prinsippet i denne saken, da det ikke finnes noen forvaltningsplan om langsiktig overlevelse av gaupebestanden i Norge.

4. *Den fastsatte kvoten står ikke i forhold til skadeomfanget og andre årsaker til tap*

NOAH mener at kvoten er uforholdsmessig høy, og at det ikke finnes noe juridisk grunnlag for å åpne for kvotejakt på gaupe av et slikt omfang. Det vises til påviste tap av sau og tamrein til gaupe i regionen og nemnda har ikke oppgitt noen begrunnelse eller vist til bevis om alvorlig skade forårsaket av gaupe, eller vist at skadepotensialet er av et slikt omfang eller alvorlighetsgrad at vilkåret om skade i nml § 18 første ledd bokstav b kan anses å være oppfylt.

5. *Kvotefri jakt*

NOAH mener vilkårene for å tillate kvotefri jakt ikke er oppfylt i denne saken og viser til at nemnda ikke følger sekretariatets forslag til vedtak. Tillatelsen er ikke knyttet opp mot dokumentert skade på beitedyr, ei heller andre konkrete vurderinger.

Avslutningsvis ber NOAH om at klagen tas til følge og at vedtaket omgjøres slik at det ikke tillates kvotejakt på gaupe i regionen, og heller ikke kvotefri jakt.

Sekretariatet viser til klagen i sin helhet.

Sekretariatets vurdering av klagene

Om klagefrist og klagerett

Rovviltnemndas vedtak ble fattet den 28. oktober 2025. Protokoll fra møtet ble publisert på nemndas nettside den 29. oktober og vedtaket ble samtidig publisert i Miljøvedtaksregisteret. Klagen fra ARV ble mottatt av oss den 1. november og klagen fra NOAH ble mottatt av oss den 19. november. Vi legger til grunn at klagene er framsatt innenfor klagefristen og at ARV og NOAH har rettslig klageinteresse.

Vurdering av utsagn om region 7 sin forvaltningsplan

ARV hevder at region 7 ikke har en gyldig forvaltningsplan og at vedtaket om kvotejakt er fattet uten rettslig gyldig styringsdokument og viser til KLD sitt brev av 2. juli 2018 til rovviltnemnda som omhandler regionens forvaltningsplan.

Det er riktig at KLD sendte et brev til nemnda den 2. juli 2018 om forvaltningsplanen til regionen. I brevet framgår det at nemnda ikke har gjennomført endringer i planen i tråd med de signaler som er gitt fra departementet, og at departementet mener det foreligger god nok kunnskap som taler for å gjøre endringer i soneinndeling av bjørn i regionen. På bakgrunn av dette ble forvaltningsplanen hentet inn til behandling og departementet skal gjennomføre nødvendige endringer. Det arbeidet foregår fortsatt. Det fremgår i brevet at rovviltnemndas nåværende og vedtatte plan vil gjelde inntil departementet har gjennomført nødvendige endringer i forvaltningsplanen.

Dermed er det ikke tilfelle at region 7 ikke har en gjeldende forvaltningsplan. Nåværende og vedtatt plan vil gjelde inntil departementet har gjennomført nødvendige endringer. Signalene fra departementet er at endringene i hovedsak vil gjelde soneinndeling på bjørn og jerv.

En regional forvaltningsplan er ett blant flere styringsdokumenter, avtaler, lover og forskrifter som nemnda skal forholde seg til når de skal fatte vedtak om for eksempel kvote for jakt på gaupe, jf. § 7 og § 11 i rovviltforskriften. Vi vurderer dermed at Rovviltnemnda i region 7 har en gjeldende forvaltningsplan og at vedtaket er i tråd med bestemmelsene og vilkårene i § 7 og § 11 i rovviltforskrifta.

Vurdering av kunnskapsgrunnlaget, økosystemtilnærming og samlet belastning

ARV og NOAH mener at gaupas bestandssituasjon, regionalt og nasjonalt, ikke er tilstrekkelig vurdert, at usikkerheten knyttet til prognoser og bestandsestimat er for stor og uttak etter vedtak vil true bestandens overlevelse og foreslår en lavere totalkvote og hunndyrkvote eller at det ikke blir vedtatt kvote for jakt på gaupe i det hele tatt.

Vi viser til sak 37/2025 i saksframlegg 7/2025 hvor sekretariatet grundig gjennomgår og redegjør for § 8 – § 10 i naturmangfoldloven. Sekretariatet vurderte at det etter vårt syn ikke var nødvendig å benytte seg av føre-var-prinsippet, jf. § 9 i loven, på bakgrunn av at prinsippet skal brukes i situasjoner der man ikke har tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig.

Vi vurderer at det i klagen ikke har kommet noen nye opplysninger som er av vesentlig betydning. Ei heller vurderer vi at klagen tar for seg momenter om kunnskapsgrunnlaget for gaupe som ikke allerede var tilstrekkelig vurdert.

Vi legger dermed til grunn at prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8 – 12 er tilstrekkelig vurdert og gjort rede for i vedtaket. Likeledes anser vi at vilkårene i §§ 7 og 11 i rovviltforskriften er oppfylt og vi legger til grunn at nemnda kan fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe i medhold av viltloven § 9, jf. naturmangfoldloven § 16 og naturmangfoldloven § 77. Vi vurderer også at vedtaket ikke er i strid med Bernkonvensjonens artikkel 2 og artikkel 7.

Videre viser sekretariatet til rovviltforliket (Representantforslag 163 S (2010 – 2011) punkt 2.1.7 og senere stortingsbehandlinger om at forvaltningen skal skje på en slik måte at bestanden over tid ligger så nær bestandsmålet som mulig. Rovviltnemnda skal i forbindelse med kvotefastsettelse blant annet gjøre en samlet vurdering av bestandens status og forventet utvikling og sannsynliggjøre at bestanden etter neste yngling vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen, jf. kommentarene til rovviltforskriften § 7 annet ledd. Vi vurderer at dette er tilstrekkelig hensyntatt, og at dette svarer på ARV utsagn om feil rettsanvendelse vedrørende om bestandsmål skal behandles som maksimum/minimum.

På bakgrunn av vurderingene av kunnskapsgrunnlaget, økosystemtilnærmelsen og samlet belastning på gaupe, jf. vurderingene i dette saksframlegget og saksframlegg 7/2025 sak 37/2025, vurderer sekretariatet at det er et høstingsverdig overskudd av gaupe i regionen.

Vurdering av kvotestørrelse, kvotefri jakt og nemndas avvikelse av sekretariatets innstilling

ARV skriver i klagen at kvoten er satt for høyt i utgangspunktet, og stiller spørsmål ved nemndas avvikelse fra sekretariatets forslag til vedtak og viser til usikkerhet i prognoser og bestandsestimat. De stiller seg kritisk til kvotefri jakt. NOAH mener at det ikke bør tillates jakt på gaupe i det hele tatt, at kvotestørrelsen ikke samsvarer med tap av sau og tamrein til gaupe, at det ikke bør åpnes for kvotefri jakt og mener nemnda ikke tilstrekkelig har begrunnet avvikelsen fra sekretariatets forslag til vedtak.

Vi viser til sak 37/2025 i saksframlegg 7/2025 hvor sekretariatet redegjør for forslag til kvotestørrelse og fordeling av jaktkvote på bakgrunn av gaupas bestandssituasjon i regionen og nasjonalt, prognosemodellen og tapssituasjonen for sau og tamrein til gaupe, samt byrdefordelingsprinsippet hvor potensialet for tap av sau og tamrein til gaupe er basert på opplysninger om gaupebestanden, kadaverdokumentasjon og erstatningsoppgjør de siste årene. Forslaget er også i tråd med prinsipp i forvaltningsplanen vedrørende at små reinbeitedistrikt ikke skal ha flere enn to familiegrupper per år, samt i tråd med regjeringens tiltakspakke for å legge til rette for bedre ivaretagelse av reindriften ved planlegging og utbygging av energi, der det fremgår i hastetiltak nr. 4, at det bør legges til rette for presise og forebyggende uttak av rovdyr gjennom kvotejakt/lisensfelling i reinbeitedistrikt som er særlig utsatt og som har store tap til rovvilt. For å begrense uttak av voksne hunndyr ble det vedtatt et vilkår om at familiegrupper av gaupe som opptrer sammen være unntatt fra tillatelsen fra jaktstart og frem til og med 28. februar. Dette for et mest mulig skadeforebyggende uttak og for å redusere sjansen for at hunndyrkvota blir begrensende. Vi vurderer også at en eventuell effektivisering av kvota ikke vil medføre at målet i § 5 i naturmangfoldloven vil fravikes.

Nemnda besluttet å øke totalkvota med to (2) dyr, men beholder den foreslåtte hunndyrkvota på 11 voksne hunndyr. De to ekstra dyrene ble ikke fordelt til jaktområder, men inngår den delen av kvota som Statsforvalteren kan fordele til særlige tapsutsatte områder etter 1. mars 2026. Denne kvota var i utgangspunktet på to (2) dyr, og ble dermed økt til fire (4) dyr. Økningen av totalkvota med to dyr begrunnes med at man har sett en stor økning i gaupebestanden over år og nemnda mener en slik økning ikke vil være til skade for gaupebestanden i regionen, eller nasjonalt.

I tillegg til å øke kvoten, besluttet nemnda å åpne for kvotefri jakt på alle øyer, tilsvarende (supplerende til) det opprinnelige forslaget om kvotefri jakt i Lofoten og Vesterålen. Det ble dermed vedtatt at det skal være kvotefri jakt i Lofoten og Vesterålen, samt alle øyer. Nemnda begrunner dette med at det er i tråd med forvaltningsprinsippene i punkt 2.4.4 og 2.4.6 i gjeldende forvaltningsplan som blant annet sier «utenfor fastlandet skal det åpnes for kvotefri jakt». Nemnda la til grunn at bestandsmålet i regionen er oppnådd og mener da at punkt 2.4.6 skal anvendes.

Vi viser til kommentarene i rovviltforskriften § 11, andre ledd der det står følgende om kvotefri jakt: *«For gaupe kan rovviltnemnden sette av egne områder for kvotefri jakt i forbindelse med sitt årlige vedtak om kvotejakt på gaupe. Det kan bare åpnes for kvotefri jakt på gaupe så lenge dette kan skje innenfor rammen av det nasjonale bestandsmålet for regionen. Dersom det årlig settes av områder til kvotefri jakt på gaupe forutsettes det at bestandsmålet for regionen kan nås i de andre delene av regionen, og at områder med kvotefri jakt på gaupe er områder der det normalt ikke opptrer gaupe i ynglende bestander. Det forutsettes videre at rovviltnemnden gjennom sine årlige vedtak om kvoter og eventuelle områder for*

kvotefri jakt på gaupe bidrar til en størst mulig grad av forutsigbarhet for berørte næringsinteresser. Dette innebærer at områder for kvotefri jakt på gaupe innenfor en region bør være relativt stabile fra år til år».

Det har de siste 25 årene ikke blitt registrert avgang av gaupe i Lofoten og Vesterålen. Når man ser på påviste observasjoner av gaupefamilier i samme tidsperiode, er det lite som tyder på at gaupe opptrer i ynglende bestander i de aktuelle områdene. Dermed kan det forutsettes at bestandsmålet for regionen kan nås i resten av fylket. Imidlertid vil sekretariatet påpeke at gauper som ferdes mellom øyer og fastland gjennom bruforbindelser, svømming, islagt hav eller på tørrlegging ved fjære sjø, sør for Rombaken, er overveiende sannsynlig fastlandsgauper, med kortere eller lengre opphold på øyer. Dermed bidrar disse gaupene til at bestandsmålet oppnås i regionen. I tråd med vedtaket vil dyr felt på øyer i disse tilfellene ikke belaste totalkvota, selv om slike dyr etter all sannsynlighet har en områdebruk som i hovedsak omfatter fastlandet. Sekretariatet mener derfor at ved å åpne for kvotefri jakt på øyer, vil eventuell avgang av gaupe på disse øyene i like stor grad påvirke bestanden, som avgang innenfor de aktuelle jaktområdene. Dette er bakgrunnen for sekretariatets opprinnelige forslag om at avgang av gauper på øyer sør for Rombaken skal belaste totalkvota. Uttak i tråd med det vedtatte vedtaket kan dermed føre til en tilleggsbeskatning som ikke ble lagt til grunn ved sekretariatets forslag til vedtak, og denne avgangen vil komme i tillegg til en allerede betydelig jaktkvote for regionen. Dette mener sekretariatet kan være med på å øke usikkerheten knyttet til om bestanden etter neste yngling vil oppfylle det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen.

Videre vurderer vi at nemnda har begrunnet avviket fra sekretariatets forslag til vedtak.

Konklusjon

Sekretariatet legger til grunn at rovviltnemnda i region 7 har myndighet til å fatte vedtak om kvote for jakt på gaupe i 2026.

I henhold til forvaltningsloven § 33, skal underinstansen (i dette tilfelle Rovviltnemnda) foreta en vurdering av de momentene som framgår i klagen og vurdere om momentene gir grunnlag for enten å oppheve eller endre vedtaket. Sekretariatet anser at det er sentralt i en klagebehandling om saken på vedtakstidspunktet var tilstrekkelig opplyst, og om det gjennom klagen har kommet frem opplysninger som ikke var kjent for nemnda på vedtakspunktet.

Nemnda har begrunnet sitt vedtak, jf. vedtak om kvote for jakt på gaupe i region 7 – Nordland, samt protokoll fra møtet. Sekretariatet legger til grunn at nemnda har hatt tilgang til den nødvendige og nyeste tilgjengelige kunnskapen for å fatte et gyldig vedtak, jf. naturmangfoldloven § 8, forvaltningsloven § 17 og rovviltforskrifta § 7 og § 11.

Sekretariatets konklusjon er at klagen ikke inneholder nye opplysninger som rovviltnemnda ikke var kjent med da vedtak om kvote for jakt på gaupe ble fattet. Vi vil derfor anbefale at nemnda ikke tar klagen til følge, og at den oversendes til Klima- og Miljødepartementet for endelig avgjørelse, jf. forvaltningsloven §§ 28 og 29, og rovviltforskrifta § 18.

Med hilsen

Tore Vatne (e.f.)
seksjonsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Klage kvotejakt region 7 2026 - gaupe - Rowiltneimnda 2025
- 2 Klage på vedtak om kvote og område for kvotejakt på gaupe i region 7 i 2026.pdf